

Polski Instytut
Praw Człowieka
i Biznesu

Warszawa, 16 listopada 2021 r.
Sygn.: PIHRB/2021/35

Sz.P. Janusz Wojciechowski
Komisarz do spraw rolnictwa
Komisja Europejska

Dot.: Projekt silnej dyrektywy UE w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw

Szanowny Panie Komisarzu,

Zwracamy się do Pana w związku z długo oczekiwanym projektem Dyrektywy Komisji Europejskiej w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw, powstającym w ramach inicjatywy zrównoważonego ładu korporacyjnego.

Wspomniana inicjatywa legislacyjna wiąże się z dużymi oczekiwaniami społeczeństwa obywatelskiego w całej Europie i na świecie. Powodem jest nieprzerwany i stale rosnący szkodliwy wpływ przedsiębiorstw na prawa człowieka i środowisko w globalnych łańcuchach wartości.

Od chwili przyjęcia *Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka* w 2011 r. musiało minąć ponad dziesięć lat, by rządy zaczęły podejmować zdecydowane działania. Po latach zachowawczych reakcji czas na zdecydowany i przełomowy ruch.

W swoim sprawozdaniu legislacyjnym, *Corporate Due Diligence & Corporate Accountability*, bezpośrednio przez nas wybrane/i posłanki i posłowie do Parlamentu Europejskiego już zadeklarowały/li - zdecydowaną większością głosów - że konieczny jest ambitny projekt dyrektywy. Stanowisko to zostało powtórzone w czerwcu b.r. w skierowanym do Komisji Europejskiej apelu, podpisanym przez szeroką koalicję partyjną.

My, sygnatariusze tego apelu zdecydowanie popieramy zawarte w nim postulaty i wzywamy Komisję do utrzymania poziomu ambicji niezbędnego do zabezpieczenia praw człowieka i ochrony środowiska oraz dostępu ofiar do środków zaradczych. W szczególności, propozycja dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw powinna:

- wymagać, aby zobowiązania dotyczące należytej staranności obejmowały cały łańcuch wartości w sposób proporcjonalny i oparty na ryzyku; zdecydowana większość przypadków naruszeń praw człowieka ma miejsce na "końcu" globalnych łańcuchów wartości;
- wprowadzać odpowiedzialność cywilną za szkody w zakresie praw człowieka i środowiska oraz lepszy dostęp ofiar do środków zaradczych, ponieważ jest to jedyny sposób zagwarantowania ofiarom zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
- uwzględniać kompleksową definicję należytej staranności w zakresie ochrony środowiska, obejmującą zarówno środki zapobiegania zmianom klimatu jak i łagodzenie ich skutków;
- wymagać od wszystkich przedsiębiorstw, w tym od instytucji finansowych, obowiązku zachowania należytej staranności w sposób proporcjonalny.

Podczas konsultacji przeprowadzonych przez Komisję Europejską, ponad pół miliona obywateli w sposób bezpośredni domagało się zawarcia właśnie tych elementów w dyrektywie. Jak wynika z ostatnich badań opinii publicznej, poglądy te podziela również przeważająca większość obywateli UE. Podobnego zdania jest też znaczna liczba europejskich przedsiębiorstw i światowych inwestorów, którzy także wzywają do powstania ambitnej dyrektywy, zawierającej powyższe elementy.

Zwracamy się zatem do Pana jako Komisarza UE z apelem o wsparcie w wypracowaniu silnej, europejskiej regulacji, która pozwoli skutecznie egzekwować przestrzeganie przez przedsiębiorstwa praw człowieka i ochrony środowiska w globalnych łańcuchach wartości, zaś w przypadku nadużyć, zapewni poszkodowanym dostęp do sądowych środków zaradczych.

Z wyrazami szacunku,
w imieniu sygnatariuszy

Prezeska Zarządu, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
Koordynatorka, Koalicja CSR Watch Polska

Koalicja CSR Watch Polska:

- Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
- Amnesty International Polska
- Clean Clothes Polska
- Fundacja Frank Bold (Polska)
- Fundacja „Koalicja sprawiedliwego handlu” – Fairtrade Polska
- Fundacja Dajemy dzieciom siłę
- Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
- Fundacja Inna Przestrzeń
- Koalicja Karat
- ODE Źródła
- Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu
- Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

**Forum Odpowiedzialnego Biznesu –
koordynator Karty Różnorodności**

Fundacja LaStrada

Fundacja Nienieodpowiedzialni